Energiasalvestuse seadmete pilootprojektide arendamine

KIK TOETAB

Kristjan Kalda
KIKi projektikoordinaator
30.01.2024

Homse hoidjad

KIK: keskkonna ja kliimavaldkonna rahastamise ekspert

KIKi visoon

Eesti elanikel on hea looduskeskkond nii elamiseks kui ka majandamiseks

KIKi missioon

KIK on kaasaegsete, tarkade ja mõjusate lahenduste elluviija Eesti keskkonnamaastikul

23 aastat

27 tuh projekti

2,9 miljardit eurot

KIK on ka projektide elluviija, nt:

- Raadi rehvid
- Elwind
- Kaevanduskahjude likvideerimine

Peamine partner toetuste väljatöötamisel:

Kliimaministeerium

Kogemus: 4 valdkonda 39+ meedet

TOETUSMEETMETE JA PROGRAMMIDE
RAKENDUSÜKSUS

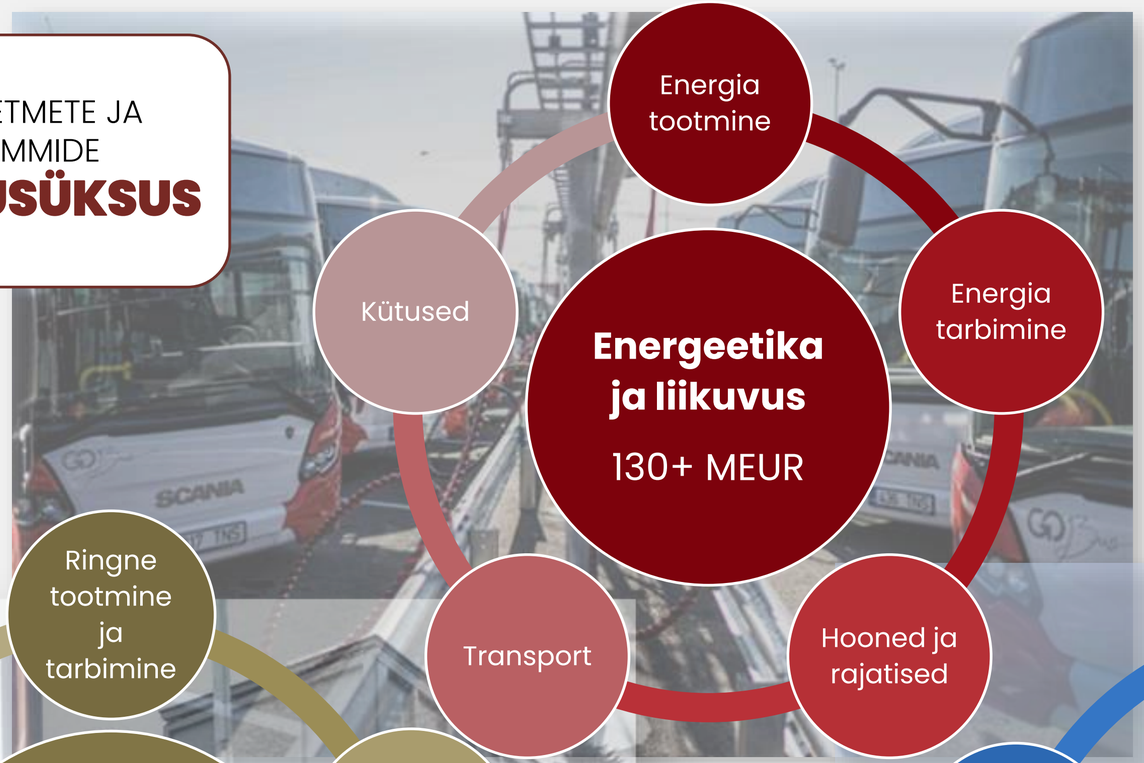

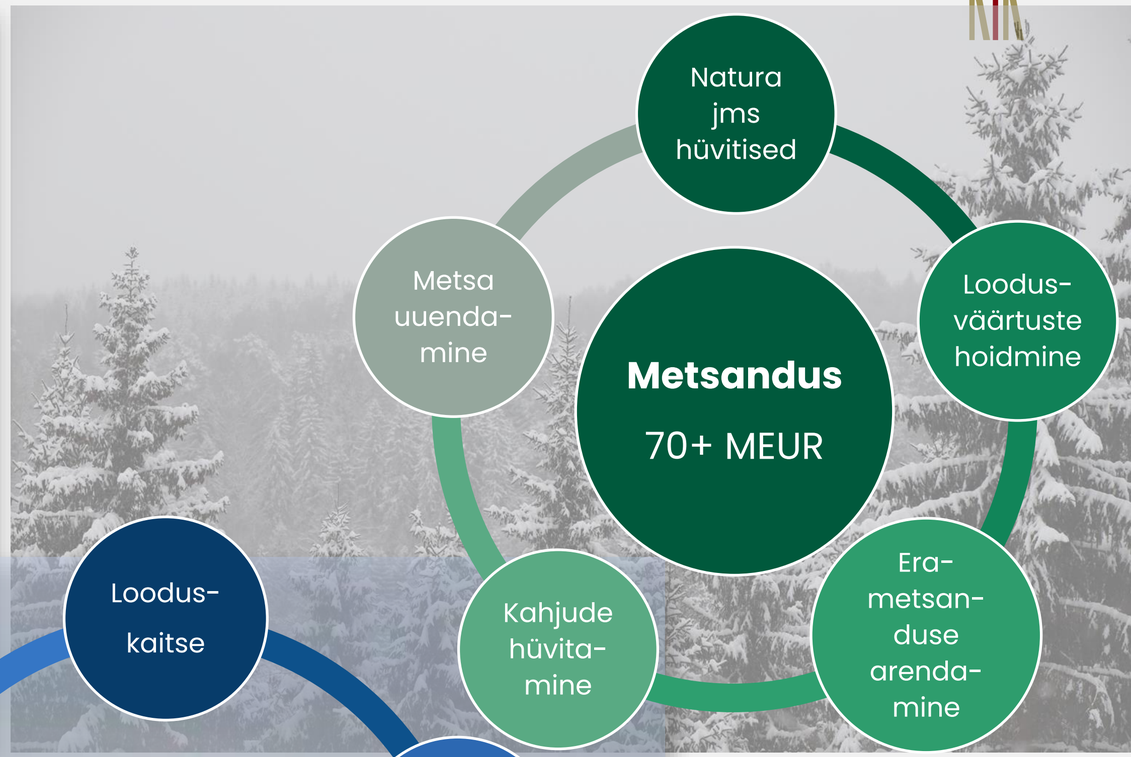

- voorud ja riiklike tegevuskavade (TORT) järelevalve
- toetuse **tingimuste disain**
- **voorude ja hindamiste korraldus**
- haldusotsused
- järelevalve (**hanked**, väljamaksed, aruandlus, tagasinõuded)

Kava

- **Vormid** KIK kodulehel, taotlusvooru aktuaalsed teemad, näited e-toetuste süsteemist

- **Lingid**: Toetuse andmise tingimused

- **KIKi koduleht**: Energiasalvestuse seadmete pilootprojektide arendamine

I taotlusvoor 2023

Rahastanud Euroopa Liit
NextGenerationEU

Eesti
tuleviku heaks

- ✓ Läbi on viidud I taotlusvoor, mis lõppes 03.03.23.
- ✓ Soojuse salvestuse taotlusi laekus 3 tk, salvestuse mahuga 26 000 m3 (siht on 35 000 m3) ning
- ✓ 7 elektrisalvestuse taotlust võimsusega 10,64 MW (siht on 4 MW).

Kõik taotlused rahuldasime, aga 1 soojusesalvesti projekt on katkestatud. Elluviimisel seetõttu 23 000 m3 mahus soojusesalvestust.

Elluviimine venib, hanked ebaõnnestuvad.

Toetuse andmise eesmärk ja tulemus

- Toetuse andmise eesmärk on hoogustada taastuvast energiast toodetud ja salvestatud soojus- või elektrienergia kasutuselevõttu ning suurendada seeläbi taastuvenergia osatähtsust kaugkütte- ja elektrisüsteemides koos fossiilkütuste kasutuse vähendamisega.

- Toetuse andmise tulemusel suureneb taastuvenergia osatähtsus kaugkütte- või elektrisüsteemides, väheneb õhku paisatavate kasvuhoonegaaside kogus ja fossiilkütuste kasutuse vajadus tipukoormuste katmiseks.

Allikas: Taaste- ja vastupidavusrahastu

Rahastanud Euroopa Liit
NextGenerationEU

Eesti
tuleviku heaks

Vooru eelarve

Taotlusvooru eelarve on **4,8 miljonit** eurot.

Sellest **2,64 miljonit** eurot on mõeldud soojusenergia salvestusseadmete rajamiseks ning **2,18 miljonit** eurot elektrienergia salvestusseadmete rajamiseks.

NB! Esitatud on taotlusi elektrisalvestite rajamiseks üle 4 miljoni euro toetuse saamiseks!

Toetatavad tegevused

1) kaugkütteseaduse § 4 tähenduses soojusettevõtja poolt taastuvenergiast toodetud soojuse energiasalvestusseadme projekteerimine ja rajamine ning sellega seotud tegevused;

2) taastuvenergiast toodetud elektri energiasalvestusseadme projekteerimine ja rajamine ning sellega seotud tegevused.

Kuidas saab taotleda?

- E-toetuse keskkond - https://etoetus.rtk.ee/
- Taotlusi saab esitada alates **18.01.2024 kuni eelarve ammendumiseni või kuni 30.04.2024 kl 17.00**
- Menetlus – 90 päeva (+20 päeva taotlejatele taotluste täiendamiseks)
- Taotlusi menetletakse ja otsused tehakse laekumise järjekorras

Toetuse andmise tingimused

- Toetuse andmise tingimused ja kord energiasalvestuse pilootprojektide arendamiseks – TAT

- Taaste- ja vastupidavuskava elluviimise korraldus ja toetuse andmise üldtingimused - üldmäärus

Energiasalvestuse seadmete pilootprojektide arendamine

STAATUS

Elluviimisel Avatud

RAHASTUSALLIKAS

Taaste- ja vastupidavusrahastu (RRF)

Toetame taastuvenergia salvestusseadmete pilootprojektide arendamist.

Toetuse info | Taotlemine | Hindamine

Taotlusvoor on avatud, taotlusi saab esitada e-toetuse keskkonna kaudu. Taotlused rahuldatakse nende laekumise järjekorras ja taotlusi võetakse vastu kuni taotlusvooru eelarve ammendumiseni või kuni 30. aprillini 2024 kella 17-ni.

Toetuse infopäev toimub 30. jaanuaril algusega kell 10 Teamsi keskkonnas. Eelregistreerimine on 26. jaanuarini avatud SIIN.

Toetus on sihitud hoogustamaks **taastuvast energiast** toodetud ja salvestatud soojus- või elektrienergia kasutuselevõttu ning suurendada seeläbi taastuvenergia osatähtsust kaugküte- ja elektrisüsteemides koos fossiilkütuste kasutuse vähendamisega.

Kontakt

Kristjan Kalda
projektikoordinaator
58 800 265
kristjan.kalda@kik.ee

E-toetus

Toetuse andmise tingimused

Toetuse andmise tingimused (määrus)

Määruse seletuskiri
PDF, 802.57 KB

Taotlemisega seotud dokumendid

Taotleja

- Toetust võib taotleda Eestis registreeritud ja tegutsev äriühing, kes omab ise või seotud ettevõtja kaudu taastuvenergia tootmisüksust ja kellel pole seadusega keelatud energiasalvestusseadme omamine või opereerimine (elektrienergia puhul - võrguettevõte).

- **NB!** Taotleja finantsvastupidavus - §10 lg 4.
- Taotleja ja partner peavad vastama lisaks taaste- ja vastupidavuskava määruse § 5 lõikes 1 nimetatud nõuetele ka järgmistele nõuetele:
- 1) on suuteline tasuma projekti omafinantseeringu ja projekti mittetoetatavad kulud;
- 2) on suuteline tasuma projekti kestusnõudega seotud kulud.

Taotleja

Üldmääruse § 5 lõige 1:

Toetuse taotleja ja toetuse saaja peab vastama järgmistele nõuetele:

1) temal või tema seaduslikul esindajal ei ole karistusseadustiku § 209, 209[1], 210, 260[1], 372, 373, 379 või 384 alusel määratud kehtivat karistust;

2) tema toetatava tegevusega seotud majandustegevus ei ole lõppenud ega peatunud, kui toetuse saaja tegeleb majandustegevusega;

3) tema maksuvõlg riigile koos intressiga ei ole suurem kui 100 eurot või see on ajatatud;

4) ta ei ole pankrotis ega sundlõpetamisel ja tema suhtes ei ole tehtud lõpetamise otsust;

5) ta ei ole raskustes ettevõtja, kui nii on nõutud riigiabi reeglite kohaselt;

6) tal on omafinantseering tagatud ettenähtud ulatuses ja nõutud korras;

7) tal on toetuse andmise tingimustes sätestatud projekti elluviimiseks ja haldamiseks vajalik kvalifikatsioon või kogemus ning õiguslik, organisatsiooniline või tehniline eeldus;

8) tal on projektile antud tagasimaksmisele kuuluv toetus, sealhulgas muudest Euroopa Liidu programmidest ja instrumentidest samale projektile antud toetus, tagasi makstud, kui nõude täitmise tähtpäev on saabunud.

Taotleja

- Taotleda võib **üksi või koos partneriga**, kes on ka Eestis registreeritud äriühing kellel pole seadusega keelatud energiasalvestusseadme omamine või opereerimine. Reeglid rakenduvad solidaarselt.
- Partner osaleb projektis toetatava tegevuse rakendamisel ja tal **tekkivad selle käigus toetatavad kulud**.

- Teave, mis tõendab taotleja **ettevõtte suurust** – toetuse %, kontserni kuuluvus, 19.12.2022 ettekanne

Piirangud toetuse taotlemisel – „ei kahjusta oluliselt“ põhimõtte täitmiseks, §6 lg 8

- fossiilkütustega seotud tegevuseks, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides, välja arvatud elektri- või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „ei kahjusta oluliselt” tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele;

- Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemi raames toimuvaks tegevuseks, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomasest võrdlusalusest madalam;

- prügilatega seotud tegevuseks;

- jäätmepõletustehastega seotud tegevuseks, välja arvatud juhul, kui tegevus toimub üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevas jaamas või olemasolevas jaamas ning tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel, et need tegevused ei suurenda jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga;

- jäätmete mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamaga seotud tegevuseks, välja arvatud juhul, kui tegevus toimub olemasolevates mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamas ning tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks või biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel, et need tegevused ei suurenda jaama jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda kasutusiga;

- tegevuseks, mille korral jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib kahjustada keskkonda.

Taotluse lehed tuleb järjest täita ja salvestada, et edasi liikuda järgmisele lehele

TOETAB

Taotleja andmed

Taotleja nimi:	Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus
Registrikood:	90005946
Juriidiline vorm:	Sihtasutus
Telefon:	+372 6274171
E-post:	info@kik.ee
Riik:	Eesti
Aadress:	Narva mnt 7a, Kesklinna linnaosa, Tallinn, Harju maakond
Postiindeks:	10117
Pangakonto:	EE471000001020145685
Konto omanik, millele rakendusüksus teostab toetuse makseid, on ka makse saajaks:	Jah
Makse saaja pangas:	Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus
Ettevõtte suurus:	Ei kohaldu
Projekti kulude käibemaks:	Jääb kulu tegija kanda
Kaupade / teenuste ostmiseks, tööde tegemiseks tuleb läbi viia riigihange:	Jah
EMTAK põhitegevusala:	64991 (Muude mujal liigitamata finantsteenuste osutamine, v.a kindlustus ja pensionifondid)

1. Taotleja ✔ | 2. Üldandmed ✔ | 3. Partnerid ja makse saajad ✔ | 4. Sisu ✔ | 5. Näitajad ✔ | 6. Tegevused ✔ | 7. Eelarve ✔ | 8. Rahastajad | Veel

Nimi	Ametikoht	Roll	Telefon	E-post	Isik soovib saada teavitusi e-postile
Kristjan Kalda	VPK	Kontaktisik, Projektijuht	123456	kristjan.kalda@kik.ee	Jah
Indrek Põder		Sisestaja			Ei

Taotleja kõrvaltegevuse EMTAK kood: 11111

Taotleja ja partner (kui on) on äriühing, kes omab ise või seotud ettevõtja kaudu taastuvenergia tootmisüksust: Jah

VKE deklaratsioon:

Fail	Tüüp	Kirjeldus	Lisatud	Lisaja	Maht
Test.docx	Taotluse lisad		15.01.2024	Kristjan Kalda	12.7 KB

Näitan: 10 Kokku: 1

Taotleja kontserni kuuluvuse korral emaettevõtja või kontserni viimase kinnitatud majandusaasta aruande koopia juhul kui aruanne ei ole äriregistrist kättesaadav:

Fail	Tüüp	Kirjeldus	Lisatud	Lisaja	Maht
Test.docx	Taotluse lisad		15.01.2024	Kristjan Kalda	12.7 KB

Näitan: 10 Kokku: 1

Taotleja ja partner (kui on) on äriühing, kellel pole seadudsega keelatud

Jah

Tagasi üles

Üldandmed

- **Abikõlblikkuse periood** - 24 kuud (pikendamisvõimalus), **mitte hiljem kui 01.04.2026.**

- **RA puhul** - ei tohi alustada projektiga seotud tegevusi ega võtta kohustusi nimetatud tegevuste elluviimiseks enne taotluse esitamist KIKile (s.h hankelepingut sõlmida).

- Projektiga seotud hankega **peab alustama hiljemalt neli kuud pärast taotluse rahuldamise otsuse tegemist**.

- Euroopa Liidu kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi kuuluvate käitiste puhul täiendav info - §11 lg 3

Üldandmed

Lehel saate sisestada projekti üldandmed ja info selle kohta, kas olete saanud või taotlenud käesoleva projektiga sisuliselt seotud tegevuste elluviimiseks toetust teistest allikatest. Toetust ei saa taotleda kulule, mida on juba teisest meetmest või riigisisestest või muudest välisabi vahenditest rahastatud.

Projekti üldandmed

Projekti number: 20.4.03.24-0071

Projekti nimi: * Energiasalvestus II

681 tähemärki veel.

Projekti algus ja lõpp: * 15.01.2024 - 28.03.2024

AK periood, alates taotluse esitamise aeg kuni 24 kuud. Hange 4 kuud pärast TROd

Taotlusvoorust tulenevad andmed

Taotlusvoor: Energiasalvestuse pilootprojektide arendamise programm II - 18.01.2024-30.04.2024

Käesoleva projektiga seotud toetused

Kas taotleja on rakendanud või taotlenud vahendeid käesoleva projektiga sisuliselt seotud (k.a jätkutegevused) tegevuste rahastamiseks?: *
- (•) Jah
- ( ) Ei

Rahastaja nimi *	Toetuse täpsustus *	Kuupäev *	Summa (EUR) *
Oma rahakott	samad kulud, mis siin projektis	15.01.2024	100,00

Lisa toetus

Kas tegemist on Euroopa Liidu kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguste ühikutega kauplemise süsteemi käitisega?: [ ] Jah

Kui valite "Jah", tuleb esitada TAT pr 11 lõige 3 kohane teave: Vali failid või lohista need siia...

Projekti tegevus on alustamata ja ergutava mõju osas vastuolud puuduvad: * [x] Jah

Teave ärisaladuse kohta: * Vali failid või lohista need siia...

Fail	Tüüp *	Kirjeldus	Lisatud	Lisaja	Maht
Test.docx	Taotluse lisad**		15.01.2024	Kristjan Kalda	1

Tagasi üles

Sisu

- **Projekti väljundi lahter** – kaugkütteseaduse § 4 tähenduses soojusettevõtja poolt taastuvenergiast toodetud soojuse energiasalvestusseadme **projekteerimine ja rajamine ning sellega seotud tegevused**
- VÕI taastuvenergiast toodetud elektri energiasalvestusseadme **projekteerimine ja rajamine ning sellega seotud tegevused**

- Projekti asukoht – aadress, kus salvesti asuma hakkab
- Maakasutusõigust tõendavad dokumendid kehtivusega **kuni 2026. aasta 31. detsembrini** (ei ole enam 5 aastat)
- Projekti meeskonna kirjeldus sh „ei kahjusta oluliselt“ eksperdi keskkonnavaldkonna hariduse või kogemuse kirjeldus
- Põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ vastavuse hindamise vorm vastavalt KIKi juhendile
- Äriplaan ja finantsanalüüs vastavalt KIKi juhendile
- Planeeritava energia salvestusseadme terviklahenduse kirjeldus. Dokumendid, mis tõendavad, et planeeritav energiasalvestusseade vastab § 6 lõigetes 4 või 5 sätestatud tehnilistele nõuetele
- Projekti eesmärk ja tulemused
- Projekti lühikokkuvõte avalikkusele

Sisu

Lehel saate kirjeldada projekti, tuues välja projektile sõnastatud eesmärgi ja tulemuse, projekti tegevused koos väljunditega ning nende saavutamise mõõdikud. Samuti saate määratleda projekti seotuse valdkonnaga, millesse projekt panustab. Siin lehel sisestatud projekti väljundite kohta tuleb järgmistel lehtedel sisestada lisaandmeid.

Projekti valdkonnad

Valdkond, millesse projekt panustab: Energia salvestuse pilootprogramm (siseriiklik) (20.4.3.33)

Energia salvestuse pilootprogramm (siseriiklik) (20.4.3.33)

Projekti väljund:

- Kaugkütteseaduse § 4 tähenduses soojusettevõtja poolt taastuvenergiast toodetud soojuse energiasalvestusseadme projekteerimine ja rajamine ning sellega seotud tegevused

Projekti objekti asukoht

Projekti objekti asukoha tüüp: Aadress

Aadress: Väike tn 9, Viljandi linn, Viljandi maakond

Kontrolli objekti asukohta kaardil

Projekti kirjeldus

Olemasolev olukord ja ülevaade projekti vajalikkusest: a

Maakasutusõigust tõendavad dokumendid kehtivusega kuni 2026. aasta 31. detsembrini:

Fail	Tüüp	Kirjeldus	Lisatud	Lisaja	Maht
Test.docx	Muu		16.01.2024	Kristjan Kalda	12.7 KB

Näitan: 10 Kokku: 1

Projekti meeskonna kirjeldus sh „ei kahjusta oluliselt“ eksperdi keskkonnavaldkonna hariduse või kogemuse kirjeldus:

Fail	Tüüp	Kirjeldus	Lisatud	Lisaja	Maht
Test.docx	Taotluse lisad		16.01.2024	Kristjan Kalda	12.7 KB

Näitan: 10 Kokku: 1

Tagasi üles

Põhimõtte „ei kahjusta oluliselt" vastavuse hindamise vorm vastavalt KIKi juhendile:

	Fail	Tüüp	Kirjeldus	Lisatud	Lisaja	Maht
	Test.docx	Taotluse lisad		16.01.2024	Kristjan Kalda	12.7 KB

Näitan: 10 Kokku: 1

Äriplaan ja finantsanalüüs vastavalt KIKi juhendile:

	Fail	Tüüp	Kirjeldus	Lisatud	Lisaja	Maht
	Test.docx	Finantsanalüüs		16.01.2024	Kristjan Kalda	12.7 KB

Näitan: 10 Kokku: 1

Koostöökokkulepped taotleja ja partneri vahel ning projektiväliste osapooltega: a

Planeeritava energia salvestusseadme terviklahenduse kirjeldus. Dokumendid, mis tõendavad, et planeeritav energiasalvestusseade vastab § 6 lõigetes 4 või 5 sätestatud tehnilistele nõuetele:

	Fail	Tüüp	Kirjeldus	Lisatud	Lisaja	Maht
	Test.docx	Taotluse lisad		16.01.2024	Kristjan Kalda	12.7 KB

Näitan: 10 Kokku: 1

Projekti kestvusnõude täitmise kirjeldus: a

Keskkonnamõju hindamise aruanne (juhul, kui kohaldub):

Planeeritava elektri energiasalvestusseadme salvestusaeg, mille jooksul energiakadu on alla 1%:

Projekti eesmärk ja tulemused: a

Projekti lühikokkuvõte avalikkusele: a

Projekti kasusaajate asukoht: Piirkondlik

Kasusaajate maakond: Hiiu maakond

Kasusaajate linn/vald: Hiiumaa vald

Näitajad

- Toetuse abil ellu viidud projekt panustab **väljundnäitajass**e, milleks on energiasalvestusseadme kasutusega fossiilkütuse kasutuse vähenemisest tingitud **kasvuhoonegaaside õhuheite vähenemine JA** energiasalvestusseadme kasutamisega fossiilkütuse kasutuse vähenemisest tingitud **taastuvenergia täiendav kasutuselevõtt**.

- Toetuse abil elluviidud projekti **tulemusnäitajad** on järgmised:
  1) rajatavas energiasalvestusseadmes salvestatav taastuvenergia hulk;
  2) rajatavast energiasalvestusseadmest kasutatav taastuvenergia hulk.

- **RRF näitajad**: Soojussalvestusüksuse ruumiline mahutavus (m3) **VÕI** elektri salvestusüksuse võimsus (MW). Meetme eesmärgid on 35 000 m3 soojuse salvestuse mahtu ja 4 MW elektrisalvestuse võimsust.

- Eraldi ühised **üldised näitajad**: Toetatavad ettevõtjad – tk (taotleja+partner/partnered, kui on)

Ava andmed muutmiseks

Näitajad

Lehel saate sisestada info selle kohta, milliseid näitajaid kasutate kavandatud muutuste ning väljundite loomise mõõtmiseks. Samuti tuleb iga näitaja juures tuua välja muutust mõõtev kogus (numbriliselt), mida projekti elluviimisel kavandatakse saavutada. Projektis saavutatava muutuse tulemuse näitaja on lehel automaatselt olemas ning sellele tuleb lisada projektipõhised väärtused.

Energia salvestuse pilootprogramm (siseriiklik) (4.3.33)

Näitaja nimetus	Mõõtühik	Algväärtus	Sihtväärtus
Kaugkütteseaduse § 4 tähenduses soojusettevõtja poolt taastuvenergiast toodetud soojuse energiasalvestusseadme projekteerimine ja rajamine ning sellega seotud tegevused			
Soojussalvestusüksuse ruumiline mahutavus	m3	0,00	1 000,00
Energiasalvestusseadme kasutamisega fossiilkütuse kasutuse vähenemisest tingitud taastuvenergia täiendav kasutuselevõtt	MWh/a	0,00	1,00
Abi saavate ettevõtete arv (kokku)	tk	0,00	1,00
Energiasalvestusseadme kasutusega fossiilkütuse kasutuse vähenemisest tingitud kasvuhoonegaaside õhuheite vähenemine	CO2ekv t/a	0,00	1,00
Valdkonna ülesed näitajad			
Rajatavas energiasalvestusseadmes salvestatav taastuvenergia hulk	MWh/a	0,00	1,00
Rajatavast energiasalvestusseadmest kasutatav taastuvenergia hulk	MWh/a	0,00	1,00

Kinnitan, et näitajad tulenevad "Energiasalvestus TAT Näitajad ja KHG" arvutusest: Jah

"Energiasalvestus TAT Näitajad ja KHG" arvutusest tulenev fail:

Fail	Tüüp	Kirjeldus	Lisatud	Lisaja	Maht
Test.docx	Taotluse lisad		16.01.2024	Kristjan Kalda	12.7 KB

Näitan: 10 Kokku: 1

Toetuse andmise tulemusel suureneb taastuvenergia osatähtsus kaugkütte või elektrisüsteemides, väheneb õhku paisatavate KHG kogus ja fossiilkütuste kasutuse vajadus tipukoormuste katmiseks: Jah

Näitajad ja KHG arvutus

TOETAB

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1	**Energiasalvestuse seadmete pilootprojektide arendamine**			**sisestatavad andmed kollastesse lahtritesse**								
2	*Projekti nimi*	Koostootmine		arvutuskäigud					(7) Toetuse abil ellu viidud projekt peab panustar			
3	*Taolteja*	Bioenergia OÜ		*selgitused ja lähteanmdete allikad*								
4	***Siin lehel on arvutused tehtud eeldusel, et elektri korral saadakse salvestuse väljundina vaid elektrit ja soojuse korral soojust, kui salvestulahenduses salvestatakse elektrit, aga väljundina tekib nii elekter kui soojus, teha arvutused lehel Elekter > E&S***											
5	**Sisestada näitajad**											
6	**Energiasalvestuse seadmete pilootprojektide arendamine: üldandmed**			*Kõik toodud andmed (mahtuvused, energiakadu, laadimistüklite arv, eluiga jne) peavad olema esitatud vastavalt*								
7	Salvestusseadmete arv	3	tk									
8	Summarne sisendvõimsus (nominaalvõimsus)	26,6	MW	*Salvestusseadme nominaalne koguvõimsus*								
9	Summarne väljundvõimsus (reaalvõimsus)	24,0	MW	*Salvestusseadme reaalne koguvõimsus*								
10	Energiakao määr salvestusel	0,5	%/päev									
11	Energiakao määr ehk energiasalvestuseaeg päevades, mille jooksul energiakadu maksimaalmahtuvusele laetud rajatavas energiasalvestusseadmes on alla 1%	2,0	päev(a)	***Hinnatav kriteerium (Elekter)***								
12	Laadimistsüklite arv eluea jooksul vastavalt tootja spetsifikatsioonile	20000,0	tsüklit	***Hinnatav kriteerium (Elekter)***								
13	Salvestusseadme eluiga vastavalt tootja spetsifikatsioonile	10,0	aastat	***(Elekter)***								
14	Soojussalvestusseadme energiakadu megavatt-tundides ühe ruutmeetri energiasalvestusseadme välispindala kohta	0,01	$MWh/(m^2*h)$	***Hinnatav kriteerium (Soojus)***								
15	Salvestusseadmete ostu ja paigalduse maksumus (toetatavad kulud)	6000000,0	€									
16	Marginaalkulu salvestusühiku kohta	250000,0	€/MW	***Hinnatav kriteerium***								
17	KHG heite vältimine salvestatava energiaühiku kohta	1,02	t CO_{2e}/MWh	***Hinnatav kriteerium***								
18												
19	**Sisesta tegevusega loodavad väljundid**						*Tulemusena eistada tegelikud, mitte maksimaalsed võimalikd salv*					
20	Taastuvelektri tootmisjaamade arv tootmisalal	2	tk									
21	**Tootmisjaama andmed**	Tootmisjaam 1	Tootmisjaam 2	Tootmisjaam 3	Kokku	Ühik	*Kõik tootmisjamad peavad asetsema samas kompleksis.*					
22	Tootmisjaama võimsus	30,0	10,0	10,0	50,0	MW						
23	Kasutatav taastuvenergia liik	biomassi põletus	biogaasi põletus	tuuleenergia	-		*Kui tegu on jääksoojuse kasutusega, siis märkida siia jääkosooj*					
24	Biomassi või biogaasi kasutuse korral lisa lähteaine	Jäätmepuit	Vedel läga (avatud süsteem)	NA	-							
25	Aastas toodetud taastuvelektri koguhulk	28710,9	10621,5	21681,0	61013,4	MWh/a						
26	Aastas toodetud taastuvsoojuse koguhulk	96119,1	31864,5	0,0	127983,6	MWh/a	*Kui tootmisjaamas tekib ka kasutatavat soojusenergiat, siis märk*					
27	Võrku otse müüdav elektri hulk, %	99,0	85,0	70,0	254,0	%	*Arvestada energiakdusid tootmisel ja vahendamisel võrku*					
28	Võrku otse müüdav elektri hulk	28423,8	9028,3	15176,7	52628,8	MWh/a						
29	Soojusvõrku otse müüdav soojuse hulk, %	85,0	70,0		155,0	%	*Arvestada energiakdusid tootmisel ja vahendamisel võrku*					
30	Soojusvõrku otse müüdav soojuse hulk	81701,2	22305,2	0,0	104006,4	MWh/a						

Elekter ja soojus | Elekter > E&S

Näitajad ja KHG arvutus

TOETAB

	A	B	C	D	E	F	G
30	Soojusvõrku otse müüdav soojuse hulk	81701,2	22305,2	0,0	104006,4	MWh/a	
31							
32	Võrgust salvestuseks ostetud taastuvelektri hulk	0,0	MWh/a	*Antud meetme raames ei ole lubatud kasutada võrgust ostetud elektrit salvestusseadmes kasutuseks! Siia märkida 0,0!*			
33							
34	**Salvestuslahenduse andmed**	Salvestusüksus 1	Salvestusüksus 2	Salvestusüksus 3	Kokku	Ühik	*Salvestusüksused on vaja eraldi välja tuua, kui nendes kasutatav elek*
35	Salvestusüksuse maksimaalne sisendvõimsus	22,0	3,5	1,1	26,6	MW	*Märkida salvestusseadme reaalne maksimaalne kasutatav sisendvõims*
36	Salvestusüksuse maksimaalne väljundvõimsus	20,0	3,0	1,0	24,0	MW	*Märkida salvestusseadme reaalne maksimaalne kasutatav väljundvõim*
37	*Seadme aastane maksimaalne väljundmahtuvus eeldusel, et salvestus ja -kasutusaeg on võrdselt 50%*	87600,0	13140,0	4380,0	105120,0	MWh/a	
38	Salvestusüksuse väljundenergia tüüp	Soojus	Elekter ja soojus	Elekter ja soojus	-		*Salvesti tüüp valida salvesti väljundina tekkiva energia liigi (elekter /*
39	Soojussalvestusüksuse ruumiline mahutavus	40,0	0,0	2,0	42,0	m^3	*Palun märkida soojussalvestite korral ka salvestusüksuse ruumiline m*
40	Aasatas salvestatud kohapeal toodetud taastuvelektri hulk, %	0,0	15,0	30,0	-	%	
41	Aasatas salvestatud kohapeal toodetud taastuvelektri hulk	0,0	1593,2	6504,3	8097,5	MWh/a	
42	Aasatas salvestatud võrgust ostetud taastuvelektri hulk	0,0	0,0		0,0	MWh/a	*Antud meetme raames ei ole lubatud kasutada võrgust ostetud elektrit*
43	Aasatas kokku salvestatud taastuvelektri hulk	0,0	1593,2	6504,3	8097,5	MWh/a	***Näitaja*** *Tulemusena esitada tegelikud, mitte maksimaalsed võimalikd*
44	Aasatas võrku tagastatud elektri hulk salvestatud elektri hulgast, %	0,0	60,0	55,0	-	%	*Salvestuse keskmine efektiivsus, %. Nt sisendenergia 100 MWh salvest*
45	Aasatas võrku tagastatud kohapeal toodetud taastuvelektri hulk	0,0	955,9	3577,4	4533,3	MWh/a	
46	Aasatas võrku tagastatud võrgust ostetud taastuvelektri hulk	0,0	0,0	0,0	0,0	MWh/a	*Antud meetme raames ei ole lubatud kasutada võrgust ostetud elektrit*
47	Aasatas võrku tagastatud kogutaastuvelektri hulk	0,0	955,9	3577,4	4533,3	MWh/a	***Näitaja***
48	Aasatas salvestatud taastuvsoojuse hulk, %	0	0	0	-	%	
49	Aasatas salvestatud taastuvsoojuse hulk	0,0	0,0	0,0	0,0	MWh/a	***Näitaja***
50	Aasatas võrku tagastatud taastuvsoojuse hulk, %	90,0	85,0		-	%	*Salvestuse keskmine efektiivsus, %. Nt sisendenergia 100 MWh salvest*
51	Aasatas võrku tagastatud taastuvsoojuse hulk	0,0	0,0	0,0	0,0	MWh/a	***Näitaja***
52							
53	**Välditav KHG heide salvestusel**						
54	Elektri salvestamisel tekkiv HKG heide tootmisüksuse kaupa	0,0	-1040,2	0,0	$t CO_{2e}/a$		
55	Elektri salvestamisel tekkiv HKG heide kokku	-1040,2	$t CO_{2e}/a$				
56	Elektri salvestamisel välditav KHG heide (taastumatu elektri kasut	3562,6	$t CO_{2e}/a$				
57	Elektri salvestamisel säästetud KHG heide	**4602,8**	$t CO_{2e}/a$	***Näitaja***			
58	Elektri salvestamisel säästetud KHG heide salvestusest kasutatud energiaühiku kohta	**1,015**	$t CO_{2e}/MWh$	***Näitaja***			
59	Soojussalvestusel tekkiv HKG heide tootmisüksuse kaupa	0,0	0,0	0,0	$t CO_{2e}/a$		
60	Soojussalvestusel tekkiv HKG heide kokku	0,0	$t CO_{2e}/a$				
61	Soojussalvestusel välditav KHG heide	0,0	$t CO_{2e}/a$				

Elekter ja soojus | Elekter > E&S

Tegevused

Toetatava projekti raames rajatud **soojuse** energiasalvestusseade peab vastama järgmistele nõuetele:

1) seadme terviktsükli keskmine kasutegur seadme eluea jooksul vastavalt tootja spetsifikatsioonile on vähemalt 85 protsenti ühe tüüptingimustes toimiva kasutustsükli kohta, mis ei tohi olla lühem kui 12 tundi;
2) seadme maksimaalse täituvuse korral on selle energia täisvõimekuse rakendamise minimaalne aeg vähemalt üks tund;
3) seadme käitamisel kasutatakse täielikult **taastuvenergiat**.

Toetatava projekti raames rajatud **elektri** energiasalvestusseade peab vastama järgmistele nõuetele:

1) seadme terviktsükli keskmine kasutegur seadme eluea jooksul vastavalt tootja spetsifikatsioonile on vähemalt 85 protsenti ühe tüüptingimustes toimiva kasutustsükli kohta, mis ei tohi olla lühem kui 12 tundi;
2) seadme reaktsioonikiirus ei ole suurem kui viis sekundit;
3) seadme maksimaalse täituvuse korral on selle energia täisvõimekuse rakendamise minimaalne aeg vähemalt üks tund;
4) seadme käitamisel kasutatakse täielikult **taastuvenergiat**;
5) seade ühendatakse taotlejale või temaga konkurentsiseaduse § 2 lõike 3 mõistes seotud ettevõtjale kuuluva elektri tootmisseadmetega, mille minimaalseks aktiivvõimsuseks on **500 kilovatti**;
6) seadme energiasalvestusvõimsus ei tohi ületada seotud taastuvaenergia tootmisseadme võimsust;
7) seadmesse sisestatav ja seadmest väljuv energiakogus peab olema nõuetekohaselt mõõdetav ning pärast seadme valmimist mõõteandmed edastatavad elektrituruseaduse § 42^1 lõikes 1 nimetatud andmevahetusplatvormi kaudu ning tulemusaruandluse osana KIKile.

NB! **Elektri** energiasalvestusseadet ei ole lubatud kasutada muul otstarbel kui **lõppsaaja enda** toodetud taastuvenergia salvestamiseks. Soojuse puhul seda piirangut ei ole.

Projekti raames rajatud seadmeid tuleb taotluses kirjeldatud viisil kasutada lõppmakse tegemisest kuni **2026. aasta 31. detsembrini**.

Kulud

Toetatavad kulud:

1) energiasalvestusseadme terviklahenduse projekteerimiskulu;
2) ehitusprojekti ekspertiisi tegemise kulu;
3) energiasalvestusseadme terviklahenduse rajamise ja sellega kaasnev kulu;
4) omanikujärelevalve kulu;
5) rajatava energiasalvestusseadme toimimiseks vajalike seadmete ja materjali ostukulu;
6) rajatava energiasalvestusseadme toimimiseks vajaliku seadistamise kulu;
7) punktides 5 ja 6 nimetatud investeeringute ja seadistamisega seotud lõppsaaja personali koolituse kulu juhul, kui selleks on eraldatud vähese tähtsusega abi.

Mittetoetatav kulu on:

1) projektijuhtimise kulu;
2) maa soetamise, sundvõõrandamise või valdusse saamisega seotud kulu;
3) kindlustamise kulu;
4) amortisatsioonikulu;
5) kulu, mis on hüvitatud kohaliku omavalitsuse üksuse, riigi, muu avaliku sektori või Euroopa Liidu või või teistest välisvahenditest;
6) õigusabi-, kohtu- ja riigihangete vaidlustuskomisjoni kulu;
7) palgakulu;
8) kasutatud seadme ostukulu;
9) käibemaks;
10) energia tootmisseadme rajamise, kohandamise ja haldamisega seotud kulu;
11) kaugkütte- ja elektrisüsteemide trasside rajamise ja haldamisega seotud kulu;
12) tegevuskulu;
13) taaste- ja vastupidavuskava määruse §-s 12 sätestatud teavitamisnõuete täitmiseks vajalik kulu;
14) muu projektiga mitteseotud ja põhjendamata kulu.

Tegevused

Tegevused

Lehel saate sisestada projekti tegevused ning nende elluviimise alguse ja lõpu. Projekti tegevused peavad jääma projekti elluviimiseks kavandatud ajaraami.

Energia salvestuse pilootprogramm (siseriiklik) (20.4.3.33)

Projekti tegevuse tunnus	Projekti tegevuse nimetus	Planeeritud algus	Planeeritud lõpp
Kaugkütteseaduse § 4 tähenduses soojusettevõtja poolt taastuvenergiast toodetud soojuse energiasalvestusseadme projekteerimine ja rajamine ning sellega seotud tegevused			
2	ehitus	18.01.2024	18.01.2024

Avalikustamine

Projekti avalikustamiseks planeeritavad tegevuste kirjeldus vastavalt taaste- ja vastupidavuskava üldtingimuste § 12 lõikele 1:	a

Riigiabi (valige kas riigiabi või VTA)

Taotlen projektile taastuvallikatest toodetud energia edendamisse tehtavateks investeeringuteks ettenähtud abi üldise grupierandi määrused abi tuginedes üldise grupierandi määruse artiklile 41:	
Taotlen projektile energiatõhusale kaugküttele ja jahutusele investeeringuteks ette nähtud abi tuginedes üldise grupierandi määruse artiklile 46:	Jah
Põhjendused energiataristu investeeringuteks antava abi summa arvutuse osas ÜGEM art 41 lg 6-8 ja art 46 lg 2-6 ja arvestades toetusmeetme määruse §-s 9 sätestatud piirsummat ja osakaalu:	
Taotlen projektile vähese tähtsusega abi (VTA):	
Toetusega ei ületata olemasolevat VTA jääki ja esitan selle kohta eraldi täpsema selgituse faili avaldatud KIKi kodulehel:	

Riigiabi mõiste (EL Lepingu art 107)

Riigiabi on igasugune eelis, mida annavad avaliku võimu organid riigi vahenditest ettevõtjale ja mis kasvõi potentsiaalselt võib moonutada konkurentsi ning kaubandust Euroopa Liidus.

4 riigiabi kriteeriumit (peavad olema kõik täidetud):

- abi antakse riigi, linna või valla vahenditest;
- abimeetmel on **valikuline iseloom** st ta on suunatud teatud ettevõtjale, ettevõtjate grupile või mingite kindlate kaupade tootmiseks;
- abimeede annab **eelise** abi saajale;
- abimeede **moonutab või võib moonutada konkurentsi ja kaubandust** Euroopa Liidu riikide vahel.

Lubatavad riigiabi andmise vormid

- Riigiabi teatis- Tuleb taotleda eraldi Euroopa Komisjoni luba meetme või projekti raames abi andmiseks

- Vähese tähtsusega abi (EL määruse 1407/2013)- piiratud maht 200 000 eurot „ettevõtte“ kohta kolme majandusaasta jooksul.

NB! VTA uus määrus 2024 alguses, aga voorus kehtib eelmine määrus!

- **Üldise grupierandi määrus (EL määrus 651/2014)**

Ergutav mõju – ÜGEM art 6

Art 6 lg 2: “Abil loetakse olevat ergutav mõju, kui abisaaja on asjaomasele liikmesriigile esitanud kirjaliku abitaotluse enne projekti või tegevusega seotud töö alustamist. “

Töö alustamine lepingu sõlmimine või muul viisil siduva kohustuse võtmine enne taotluse esitamist. NB! – Laiem projekti mõiste.

Vt ka EK kohtuasja C-349/17 Eesti Pagar

Asjaolu, et lepingust ei tulene mingeid negatiivseid tagajärgi kohustuste täitmata jätmise korral, ei välista ergutava mõju nõude rikkumist

Õiguspärane ootus ei välistanud abisaaja vastutust ja tagasinõuet

ÜGEM alused meetmes

Art 41 - Investeeringuteks ettenähtud abi taastuvallikatest toodetud energia ja vesiniku ning tõhusa koostootmise edendamiseks (TAT § 6 lg 2 p 2 - taastuvenergiast toodetud elektri energiasalvestusseadme projekteerimine ja rajamine ning sellega seotud tegevused.)

Art 46 - Energiatõhusa kaugkütte ja/või -jahutuse jaoks antav investeeringuteks ettenähtud abi (TAT § 6 lg 2 p 1 - kaugkütteseaduse § 4 tähenduses soojusettevõtja poolt taastuvenergiast toodetud soojuse energiasalvestusseadme projekteerimine ja rajamine ning sellega seotud tegevused)

Alates 1.07.2014 kehtib Euroopa Komisjoni grupierandi määrus (EL) nr 651/2014, mida on kuni 2021. aastani (k.a) neli korda muudetud, vaata konsolideeritud teksti siit.

1.07.2023 jõustusid grupierandi määruse uued muudatused (kehtestatud 23.06.2023 määrusega (EL) 2023/1315), vaata siit. Konsolideeritud teksti koos 2023. a muudatustega hetkel veel ei ole.

Riigiabi

Artikkel 41
1a. Käesoleva artikli alusel elektri salvestamise projektidele antav investeeringuteks ettenähtud abi vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teavitamiskohustusest ainult selles ulatuses, milles seda antakse **kombineeritud taastuvenergia ja elektri salvestamise projektidele (kohapealne salvestamine), kui mõlemad elemendid on ühe investeeringu komponendid või kus salvestusüksus on ühendatud olemasoleva taastuvenergia tootmise käitisega**. Salvestuskomponent saab igal aastal vähemalt 75 % oma energiast otse ühendatud taastuvenergia tootmise käitisest. Kõiki investeeringu komponente (tootmine ja salvestamine) käsitatakse artiklis 4 sätestatud künnistele vastavuse kontrollimisel ühe integreeritud projektina. Samu eeskirju kohaldatakse taastuvenergia tootmise käitisega vahetult ühendatud soojusenergia salvestusüksuste suhtes.

TAT-is 100% nõue! Kehtib kuni 31.12.2026

Artikkel 46

Investeeringuteks ettenähtud abi, mida antakse **energiatõhusa kaugkütte**- ja/või kaugjahutussüsteemi rajamiseks, laiendamiseks või täiustamiseks ning mis hõlmab soojus- või jahutusenergia tootmise rajatiste ja/või **soojusenergia salvestamise lahenduste** ja/või jaotusvõrgu rajamist, laiendamist või täiustamist, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused

„tõhus kaugküte ja -jahutus" – kaugkütte- või kaugjahutussüsteem, mis kasutab vähemalt 50 % taastuvenergiat, 50 % heitsoojust, 75 % koostoodetud soojust või 50 % sellise energia ja soojuse kombinatsiooni

Salvestada saab ainult taastuvatest allikatest toodetud soojust. Ei peab olema taotleja enda toodetud 100%

Vähese tähtsusega abi

- Riigiabiks ei loeta kuni 200 000 eurot ühele ettevõttele käesoleva aasta ja eelneva 2 majandusaasta sees

- TAT-I kohaselt toetuse määr 30 protsenti AK kuludest (TAT §9 lg 4)

- Üheks ettevõtteks loetakse ka teatud juhtudel omavahel seotud, nö gruppi moodustavad ettevõtted (vt täpsemat selgitust VTA kinnituse vormilt)

- Samade kulude osas kumuleerimise keeld riigiabiga (VTA määruse art 5)

VKE mõiste

- **Suurettevõt**e – Üle 250 töötajat ja aastakäive ületab 50 miljonit eurot ja/või aastabilansi kogumaht ületab 43 miljonit eurot.

- **Keskminse suurusega -** Üle 50 inimese ja aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ületab 10 miljonit eurot.

- Töötajate arvu ja rahaliste summade arvutamiseks kasutatakse viimase 2 või 3 heakskiidetud aruandeperioodi andmeid ning need arvutatakse aastapõhiselt. **Vt täpsemalt: VKE teatmik**

- **Sidusettevõtjad** – nö ülenev või alanev valitsev mõju (üle 50%)– väga nüansirikas teema

- **Partnerettevõjad** nö ülenev või alanev mõju 25-50%

VK teatmik:
https://www.kik.ee/sites/default/files/st_ressursitohusus_riigiabi_vke.pdf

Eelarve

Toetuse maksimaalne suurus:

- **elektri** energiasalvestusvõimsuse **iga MW kohta on 360 000 eurot** käibemaksuta;
- **soojuse** energiasalvestusvõimsuse **iga 1000 m3 kohta on 220 000 eurot käibemaksuta**;

Riigiabi (RA): Eraldatava abi summa peab vastama grupierandi määruse artikli 41 (elekter) ja artikli 46 (soojus) kriteeriumitele

Võrreldavad hinnapakkumised – ei ole siduvad, võetud eelarve koostamise eesmärgil **vähemalt 2 tk**

Tõendid **omafinantseeringu ning projekti mittetoetatavate kulude tasumise suutlikkuse kohta** (k.a. laenuandja krediidikomitee laenuotsus)

Investeeringu tüüp	Toetuse maksimaalne määr toetatavatest kuludest	Abi liik ja muud täpsustused
Soojus	30%/15% +10%/20%	Keskkonnakaitseks antav abi, artikkel 46 (energiatõhusale kaugküttele antav investeeringuteks ettenähtud abi). Koostootmisjaamadeta piirkonnad – 30%; Koostootmisjaamadega piirkonnad-15%; +20% Väike ettevõte; +10% Keskmine ettevõtte.
Elekter	30% +10%/20%	Keskkonnakaitseks antav abi, artikkel 41. +20% Väike ettevõte; +10% Keskmine ettevõtte.
Mõlema tegevuse toetamine, VTA	30%	Vähese tähtsusega abi (kogu investeering, mis vastab käesoleva määruse tingimustele abikõlblik)

Eelarve

Projekti maksumus

Kogumaksumus (EUR):	100,00
Abikõlbliku kulu summa (EUR):	80,00
Taotletud toetuse määr (%):	50,00
Taotletav toetuse summa (EUR):	40,00
Omafinantseeringu summa (EUR):	40,00

Toetatav kulu = abikõlblik kulu (AK)

Tegevuste eelarve

Energia salvestuse pilootprogramm (siseriiklik) (4.3.33)

Projekti tegevuse tunnus	Projekti tegevuse nimetus	Abikõlblik summa (EUR)	%
Kaugkütteseaduse § 4 tähenduses soojusettevõtja poolt taastuvenergiast toodetud soojuse energiasalvestusseadme projekteerimine ja rajamine ning sellega seotud tegevused			
2	ehitus	80,00	100,00
	Kokku (EUR):	**80,00**	**100,00**
	VALDKOND KOKKU (EUR):	**80,00**	**100,00**

Kõigi tegevuste eelarve kokku

ABIKÕLBLIK SUMMA KOKKU (EUR):	**80,00**

Projekti tegevuste ajakava ja toetuse kasutamise rahastamiskava, sealhulgas etappide maksumused, ning abikõlblikkuse periood KIKi kodulehel esitatud vormil:

Fail	Tüüp	Kirjeldus	Lisatud	Lisaja	Maht
Test.docx	Taotluse lisad		16.01.2024	Kristjan Kalda	12.7 KB

Oluline silmas pidada!

- ✓ Toetusest hüvitatakse kulud, mis on tehtud riigihangete seadust järgides. Lõppsaaja või partner, kes **ei ole hankija** riigihangete seaduse mõistes**, järgib riigihangete seaduse § 3 kohaseid põhimõtteid** projektiga seotud kulude tegemisel.

- ✓ Kui asja, teenuse või ehitustöö eeldatav maksumus ilma käibemaksuta on madalam kui 100 000 eurot, küsib lõppsaaja kirjalikult vähemalt kolm võrreldavat hinnapakkumust vastavas turusektoris tegutsevatelt isikutelt või avaldab hanketeate riigihangete registris.

- ✓ Kui asja, teenuse või ehitustöö eeldatav maksumus ilma käibemaksuta on vähemalt 100 000 eurot, avaldab lõppsaaja hanketeate riigihangete registris. Soovitus – viia toetuse saaja ostu menetlus RHRs läbi.

- ✓ Kui asja, teenuse või ehitustöö eeldatav maksumus on vähemalt 100 000 eurot käibemaksuta, esitab lõppsaaja enne hanketeate avaldamist hankedokumentide kavandi ja hankelepingu projekti KIKile teadmiseks.

- ✓ Projektiga seotud hanke menetlust ei või välja kuulutada enne taotluse rahuldamise otsuse jõustumist.

- ✓ Partnerile kohalduvad riigihanke ja ostumenetluse läbiviimisel lõppsaajale kehtestatud nõuded.

- ✓ Projekti hankega peab alustama 4 kuu jooksul otsuse saamisest.

Oluline silmas pidada!

Akud on jäätmeseaduse mõttes probleemtooted ja neile rakenduvad laiendatud tootjavastutuse nõuded. Lähemalt laiendatud tootjavastutusest: Laiendatud tootjavastutus ja probleemtooted | Kliimaministeerium
Ja jäätmeseaduse § 25[1].

Kui ostetakse aku Eestis registreeritud tootjalt, olete seaduse mõttes lõpptarbijad. Peate tagama, et pärast kasutusea lõppu jõuaks seade tagasi tootjale või jäätmejaama.

Kui aku tellitakse mitte Eestis registreeritud tootjalt, peab sellel tootjal olema Eestis volitatud esindaja, kes tagab laiendatud tootjavastutuse nõudeid.
Kui tellitakse väljastpoolt Eestit, tasub tutvuda EL määrusega 2023/1542 (patareimäärus).

Link patareimäärusele Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2023/, 12. juuli 2023, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid, millega muudetakse direktiivi 2008/98/EÜ ja määrust (EL) 2019/1020 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ (europa.eu)

Paiksete akupõhiste energiasalvestussüsteemide ohutusele seatavad nõuded on sätestatud määruse **Artiklis 12.**

Artikkel 14 seab nõuded akude seisukorra ja eeldatava kasutusea kohta esitatavale teabele.

Määruse **VIII peatükis** kirjeldatakse akujäätmete käitlemisele esitatavaid nõudeid.

Tänan kuulamas ja vaatamast!

Kristjan Kalda

Kristjan.kalda@kik.ee

5880 0265

SA KIK